

یورسنت و احکام آن

حسن کرمی حیدرآبادی

سرشناسه: کرمی حیدرآبادی، حسن، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور: پورسانت و احکام آن / حسن کرمی حیدرآبادی.

مشخصات نشر: قم: صدف یاب، ۱۴۰۰ ش.

مشخصات ظاهری: ۱۸۷ ص.

شابک: ۹- ۶- ۹۸۷۹۲- ۶۲۲- ۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا.

یادداشت: کتابنامه، ص [۱۸۷]- ۱۹۱؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: کارگزاران (فقه) / Brokers (Islamic law)

موضوع: کارگزاران - ایران / Brokers - Iran

رده بندی کنگره: ۱۹۰ / BP

رده بندی دیویی: ۳۷۲ / ۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۱۳۰

www.ketab.ir

■ پورسانت و احکام آن

□ مؤلف: حسن کرمی حیدرآبادی

□ ناشر: نشر صدف یاب

□ نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰ ش

□ قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

□ شابک: ۹- ۶- ۹۸۷۹۲- ۶۲۲- ۹۷۸

۱۳۹۲ - ۱۳۹۱

فهرست مطالب

۱۱	..... مقدمه
۱۳	..... فصل اول: مفاهیم و کلیات
۱۵	..... الف) مفاهیم
۱۵	..... ۱-۱ پورسانت
۱۵	..... الف) پورسانت در لغت
۱۵	..... ب) پورسانت در اصطلاح
۱۷	..... ج) اقسام پورسانت
۱۸	..... ۲-۱. معامله
۱۸	..... الف) معامله در لغت
۱۸	..... ب) معامله در اصطلاح
۲۱	..... ۳-۱ احکام
۲۱	..... معانی لغوی حکم
۲۲	..... حکم در قرآن
۲۳	..... معانی اصطلاحی حکم
۲۴	..... تعریف حکم فقهی

پورسانت در قالب اجاره	۹۴
ایات پورسانت اجاره‌ای	۹۶
۱. ایه اجیر شدن حضرت موسی	۹۶
۲. پیشنهاد اجیر شدن به ذوالقرنین	۹۷
۳. ایه اجرت در مقابل رضاع	۹۸
۴. اجرت اجیر	۱۰۱
ب) از منظر روایات	۱۰۱
۱. روایات عام	۱۰۱
۳. روایات خاص	۱۰۳
روایات پورسانت جماله‌ای	۱۰۳
روایات پورسانت وکالتی	۱۰۴
روایات پورسانت اجاره‌ای	۱۰۶
ج) از دیدگاه مراجع تقلید	۱۰۶
۳. پورسانت‌های حرام	۱۱۳
بازاریابی شبکه‌ای ناسالم	۱۱۳
شبکه بدون کالا و خدمات	۱۱۴
پورسانت‌ها و جایزه‌ها	۱۱۴
دادن و گرفتن پورسانت	۱۱۵
پورسانت به سرشاخه یا بازاریاب	۱۱۵
۴. دلایل پورسانت‌های حرام	۱۱۸
الف) از نظر قرآن کریم	۱۱۸
قاعده لاضرر	۱۲۰
قاعده غرر	۱۲۱

۱۲۲.....	آیات پورسانت حرام.....
۱۲۴.....	ارتباط بین اکل مال به باطل و خودکشی.....
۱۲۴.....	سرنوشت آلودگان به اموال حرام.....
۱۲۹.....	ب) از منظر روایات.....
۱۲۹.....	۱. اموال شبهه‌ناک.....
۱۳۱.....	۲. رشوه.....
۱۳۴.....	۳. غش و تقلب.....
۱۳۵.....	۴. غرر.....
۱۳۶.....	۵. تدلیس.....
۱۳۹.....	۶. حاکمیت لاضرر.....
۱۴۰.....	۷. حاکمیت حکومت.....
۱۴۱.....	ج) از دیدگاه مراجع تقلید.....
۱۸۱.....	جمع‌بندی.....
۱۸۷.....	فهرست منابع.....

مقدمه

شاید کمتر کسی باشد که لفظ پورسانت را نشنیده و یا تا به حال با واقعیت آن به عنوان حق حساب، حق الوکالت، حق کار و... روبرو نشده باشد به شهادت جوامع و از جمله جامعه‌های اسلامی پورسانت با تمام مراحل و صورت‌های گوناگون، با همه رنگ‌های متفاوتی که دارند یکی از شغل‌های رایج گردیده است. تحقیق حاضر در تلاش است تا با بررسی ماهیت پورسانت، بیان مصادیق و احکام شرعی آن در بحث معاملات راه‌گشایی برای جامعه باشد. عده‌ای که تعداد آنها کم نیست، در مقابل چنین وسوسه‌هایی مقاومت نموده، و با تفکر و اندیشه پیرامون ماهیت واقعی این نوع موسسات فریبکار، یا با مشورت با کسانی که پیرامون چنین فعالیت‌های مرموزی از تجربه و تخصص کافی برخوردار هستند، یا با مشاهده قربانیان این دام به ظاهر زیبا، اعتنایی به این چراغ سبزها ننموده، و یا با کنار زدن جملات فریبنده فوق، به ماهیت واقعی آن پی برده و خود را آلوده آن نمی‌کنند. مگر ممکن است فرد با ایمانی بوی تعفن گناه را استشمام کند و آلوده آن شود؟ اما متأسفانه عده‌ای که تعداد آنها نیز کم است، فریب این جملات زیبا و دروغین را خورده و بدون اندیشه و تفکر و مشورت پیرامون آن، عنان از کف داده، و با آرزوی به دست آوردن پول‌های بادآورده

هنگفت، در چنین دام‌هایی گرفتار می‌شوند. پورسانت دارای وجوه اشتراکی با معاملات شرعی است که با بیان روشن باید مصادیق آن که شامل پورسانت در معاملاتی مانند بنگاه داری، کاریابی، امور گمرک در صادرات و واردات، امور اداری، معاملات خصوصی، عمومی، دولتی و... را مشخص نمود و سپس با توجه به اینکه دین مبین اسلام دارای پویایی می‌باشد که در موضوعات جدید مثل پورسانت و... حکم خود را اعم از حلیت، حرمت و... بیان می‌کند و دلائل آنها را توضیح می‌دهد به تبیین احکام شرعی آن پرداخت که هدف از این تحقیق تبیین پورسانت در معاملات، مشخص نمودن حکم شرعی پورسانت در معاملات، بیان احکام شرعی پورسانت در معاملات از منظر قرآن، روایات و مراجع معظم تقلید و نهایتاً جاب و نشر آن به صورت کتاب برای استفاده عموم مردم است و با توجه به اینکه تا کنون پیرامون پورسانت و احکام آن در معاملات پژوهشی در حد کتاب و پایان نامه تدوین نشده است، ولی با این حال پژوهش‌هایی به صورت گذرا در حد مقاله می‌توان پیدا کرد که به این بحث پرداخته‌اند. همچنین در باب بیان احکام شرعی پورسانت در معاملات هم فقط می‌توان در حد پاسخ به سؤالاتی که از مراجع تقلید شده است پیدا نمود، در پژوهش حاضر به صورت مستقل و مفصل به بررسی پورسانت و احکام شرعی آن پرداخته شده است.